UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Bigami sunt Irregulares, parag. 2

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

Visual Library

jus minutiorem explicationem. Lege apud Bardi, *a* aliosque ab eodem citatos.

3. Quid autem poſſit Confeſſarius electus ab eo, qui Bullam Cruciatæ accipit, diximus latè in *b* Superioribus.

4. Denique quoad Religioſos, vel loquimur de Prælatis, & Confeſſariis Regularibus comparatione Sæcularium; & Ajo, ſaltem pro praxi, tenendum eſſe, nullam eos habere poteſtatem in diſpenſanda Irregularitate quacunque, quicquid aliqui dicant *c* apud Dianã, quos ipſe meritò non ſequitur: eſto idem Diana *d* alibi concedere illis aliquid videatur, & eſto multa benigniora concedat, immo pluribus contendat *e* Bruno.

Vel loquimur de iisdem Prælatis in ordine ad ſuos Subditos, & Aio, quemlibet ex his ſua debere Privilegia conſulere, eorumque limitationes, ſi adſint, quæ videre poſſunt apud Caſtropal. *f* aliosque.

a Bard in BullâCruc p.3. tr. 2. præſer. ſe 4. b Supra in Tr. de Caſib reſerv. c.13. à n. 21. c Dian. p. 11. Tr. 4 R. 3. d Dian. p. 11. Tr. 4. R. 3 Dian. p. 11. tr. 2. R. 26. fine. V. etiã Tr. 6. R 4. e Bruno de Privil. Regul. t. 5. propo. p. c. 4. f Caſtr. de Cenſ. d. 6 p. 11. Lezzan. V. Irreg. C. Priv Soc. V. Diſpenſ. à n. 2 Don. tr. 5. q. Reg. 36. & tr. 11. q. 9. Dian. p. 11. tr. 1. à Reſ. 1. usq; ad 30. Bruno l. c. tr. 4. g Toto Tit. de Bigam. non ordinandis & plura in diſt. 24. h Li. 8. de matrim. Tr. 5. c. 7. i C. Deorsũ de Bigam.

CAPUT XVI.

De Irregularitate ex Bigamia.

§. I.

Præmittitur quid, & quotuplex ſit Bigamia.

I. II dicuntur *g* propriè Bigami, qui cùm ſint baptizati, duo, vel plura valida matrimonia ſucceſſivè contraxerunt, & conſummarunt (in quo conſiſtat, Matrimonium eſſe conſummatum *h* alibi diximus.) Neque ergo ſola ſponſalia, vel ſola Matrimonia tantummodo rata propriam Bigamiam conſtituunt, tunc enim propriè ea conſtituitur, quando quis dividit carnem ſuam in plures: Cujus rei ratio alia non eſt, niſi, quia congruum viſum fuit Eccleſiæ, ut ſicuti ipſa Eccleſia unica Sponſa eſt Chriſti, ita ejusdem Miniſtri non dividerent carnem ſuam in plures uxores, ſi autem dividerent, eſſent Irregulares Irregularitate, quam Sacri *i* Canones vocant ex defectu Sacramenti, id eſt ex defectu ſignificationis, ſeu hujus determinatæ rei Sacræ, id eſt unicæ conjunctionis Sacræ, ſeu Spiritualis Chriſti cum Eccleſia.

Porrò in univerſum Bigamia in tres diſtinguitur Claſſes. In veram, quæ eſt, quam numero præcedente diximus. In Interpretativam, quæ eſt illa, quâ afficitur, qui Matrimonium contrahit, conſummatque cum vidua, vel cum violata ab alio, vel cognoſcit ſuam uxorem, quæ cum aliquo adulteraverit. In ſimilitudinariam, quæ eſt, quando quis poſt ſolenne Caſtitatis votum in aliqua Religione contrahit Matrimonium cum quacunque, etiam virgine.

§. II.

Bigami ſunt Irregulares.

I. BIgamos ergo ſive verè, ſive interpretativè, ſive ſimilitudinariè ab Ordinibus recipiendis eſſe repellendos, atque adeo Irregulares eſſe, nimis eſt in Jure *a* manifeſtum.

Et quidem poteſt quis propter Bigamiam affici pluribus Irregularitatibus ſpecie diverſis, ut ſi ſit Bigamus ex vera, ſi ex Interpretativa, ſi ex ſimilitudinaria, &c. atque has eſſe omnino ſpeciatim explicandas, ſi fortè earum diſpenſationem petas, certum ſit, ut univerſaliter aliquanto inferius *b* admonebo. Adverte tamen, ſi quis una Bigamiæ ſpecie laboret, ſed ex multis actibus ſolùm numero diſtinctis; contraxerit v.g. tres, quatuor plures Nuptias, adverte, inquam, hunc unam dumtaxat Irregularitatem incurriſſe; Sicuti unam contraxit Affinitatem cum Maria v.g. ille, qui cum ejus Sorore multas, repetitasque copulas habuit, Lege Sanchez, aliosque citatos à *c* Diana, cui certè multum Sapientium ſchola debet ob varietatem ſententiarum, quas eruditè in lucem eduxit, à Theologis expendendas.

2. Manifeſtum item eſt, eosdem Bigamos privari uſu Ordinum receptorum.

3. Manifeſtum eſt denique, eosdem, poſt incurſam Bigamiam, nullum poſſe acquirere Beneficium Eccleſiaſticum.

4. Quæres: Ordinatus, cui ſuperveniat Bigamia, gaudetne privilegio fori, & Canonis?

Reſpondeo, ſub neceſſaria diſtinctione. Ordinatus in Sacris nullum Clericale privilegium amittit, ut rectè notat Sayrus; *d* at Ordinatus in Minoribus utroque prædicto privilegio privatur, immò iisdem Ordinatis in Minoribus, ſi ipſi evadant Bigami, ſub excõmunicatione ferẽda prohibetur delatio habitus, & Tõſuræ Clericalis, Clericalis, inquã, nam, ſi quis Bigamus fiat Religioſus cõverſus, poterit ferre habitum, immò, & Tonſurã Religionis, ac ſuperpelli-

a Toto Tit. de Bigamis & paſſim DD. b Infrac. 23. nu. 18. c. Dian. p. 11. tr. 6. reſ. 44. d Sayr. de cit. n. 1.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

pelliceum, ſi in ea Religione converſi illa ferre ſolent, tunc enim non deferet, ut Clericus, ſed, ut Monachus, uti etiam, qui illũ percutiet, in excommunicationem incidet, non quia percutiat, Clericum, ſed, quia Monachum, Plus aliquid addit Sanchez, *a* ſed non omittatur Tancredi. *b*

Sanc. lib. ... c. 9. ... 49. Tancr. 2. ... 7. q. ... n. 25.

§. III.

Quis diſpenſet in Irregularitate ex Bigamia?

1 MInus rectè non nemo putavit, poſſe quidem Summum Pontificem in reliquis generibus Bigamiæ diſpenſare, non tamen in vera.

Minus, inquam, rectè, ſiquidem in omnibus poteſt, quia omnes humano, ſeu Eccleſiaſtico Jure ſunt introductæ. Legatur S. *c* Thomas, & Valent. *d*

2. De Epiſcopo autem habe tria. Primò, Is non poteſt diſpenſare cum verè, vel interpretativè Bigamis (excipe, quod dicã nu. quinto) ad Ordines Sacros ſuſcipiendos, nec ad eoſdem exercendos; poteſt tamen cum Bigamis ſimilitudinariè (ſemper intellige ex rationabili cauſa, & in Ordine ad oves ſuas) Ratio eſt, quia hoc poſterius conceditur Epiſcopis in *e* Jure, non vero illud prius.

3. Non ergo ſequi poſſum prædictum Valentiam putantem, poſſe Epiſcopum cum Bigamis veris, vel interpretativis diſpenſare quoad uſum Sacrorum Ordinum, non poſſum, inquam, quia refragrantur Jura, præſertim *Cap. Lector diſtinct.* 34.

4. Secundò. Idem tamen Epiſcopus poteſt diſpenſare cum Bigamis cuiuſcunque generis ad receptionem Ordinum Minorum, & ad eorundem uſum. Ita colligo *ex dicto cap. Lector*, & habetur à Sanchez *f* alijſque. Scio autem ab aliquibus *g* putari probabilius, non poſſe, quoad receptionem, & concedi dumtaxat, quoad uſum, Sed profectò ſatis eſt, ſententiam noſtram eſſe probabilem.

5. Tertiò. Idem Epiſcopus poteſt cum ſuis Bigamis diſpenſare in omni Irregularitate, quæ proveniat ex delicto occulto. Ita colligitur ex univerſali Decreto Tridentini *h* per quod conceditur Epiſcopis *poteſtas diſpenſandi in omni Irregularitate, quæ provenit ex delicto occulto, præter homicidium voluntarium.*

c Th. in add. ... ad 3. p. q. 66. ar. 5. d Valent. ... 4. d. 7. q. ... p. 3. e C. Sane Sacerd. de Cler. Conjug. C. qui Cleri. vel Vovent. Le ... l. 7. ... d. 86. n. 20. Bar ... de pot. Epiſ. Alleg. 43. Sayr. de Cenſ. l. 6. c. 6. n. 10. f Sanc. l. c. n. 11. Dian. p. 4. tr. 2. r. ... Sayr. l. c. c. 6. n. 11. g Caſtrop. de Cenſ. d. 6. p. 8. n. 18. Layman l. 1. tr. 5. p. 5. c. 6. h Trident. ſeſſ. 24. c. 6. de Refor.

CAPUT XVII.

De Irregularitate ex defectu Natalium.

§. I.

Illegitimi ſunt Irregulares,

1. ILli hoc defectu Natalium laborant, qui ſunt illegitimi. Horum autem duplex eſt Claſſis, quantum ad nos pertinet; Alij enim ſunt nati ex Parentibus, inter quos poteſt legitimum intercedere Matrimonium, puta, utriſque ſolutis, atque hi appellantur filij naturales. Alij vero, qui vocantur Spurij, ſunt ij inter quorum Parentes non poteſt Matrimonium legitimum intercedere, quales ſunt illi, qui laborant aliquo impedimento Matrimonium dirimente.

2. Ad hanc poſteriorem Claſſem ſpectant nati ex conjugibus, quorum alter, vel uterque poſt conſummatum Matrimonium de conſenſu alterius emiſit ſolenne Votum caſtitatis in Religione, vel de pari conſenſu Ordinem Sacrum ſuſcepit. Votum (dixi) ſolenne, nam, ſi uterque vel alteruter emiſit ſimplex Caſtitatis Votum, eorum filius legitimus eſt. Non eſt autem inutilè notare, hos filios ex prædictis conjugibus, ſive Profeſſis, ſive Ordinatis in Sacris, ſolum eſſe illegitimos quoad Irregularitatem, de qua nobis eſt ſermo, id eſt, eſſe impeditos ad ſuſcipiendos, exercendosq; Ordines, atque ad acquirenda Eccleſiaſtica Beneficia, non vero in Ordine ad ſucceſſiones in bonis temporalibus. Hæc conſtant ex Jure, *a* & ex Doct. paſſim.

3. Porrò omnes illegitimos, ſive naturales ſive ſpurios eſſe in Jure *b* Irregulares, atque adeo arcendos ab Ordinibus, eorumq; uſu, atq; à Beneficijs, ac Juriſdictione Eccleſiaſtica, nimis eſt tritum, Rationes congruentiæ fuere tres: Ordinis reverentia, Paterni criminis deteſtatio, &, ut ab imitando Patre filij deterrerentur.

Illegitimitas ignota.

4. Si quis autem illegitimus ignarus impedimenti bona fide Ordines ſuſcipiat, licet ob ignorantiã inculpabilem non peccet, illos ſuſcipiendo; tenebitur tamen, ut primum de impedimento advertit, tum à ſuſceptorum exercitio, tum ab alijs Ordinibus ſuſcipiendis abſtinere,

a C Ex lit. *de filijs Presb: lege Sanc. l. 9. matr. d. 38 & Gibalin c. 3. q. 1.* b C. *Quando. d. 24. c. 1 de filijs Presb Lege Gloſſam in c. 3. de filijs Presbyter.*